

й
т
Е

Қаралды:
«Айналайын» шағын
орталық әдіскері

Н.Есмурзаева
Н.Есмурзаева

**Е.С Бозғұлов атындағы №249 мектеп-лицей коммуналдық мемлекеттік мекемесі
жанынан ашылған «Айналайын» шағын орталығының
СӨЙЛЕУ ТІЛІ ЖАЛПЫ ДАМУМАҒАН БАЛАЛАРҒА АРНАЛҒАН
ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ЖОСПАР (тәрбиеші) АРНАЙЫ ТҮЗЕУ ОҚУ ҚЫЗМЕТІ
«Балапан» ортаңғы тобының 2023 - 2024 оқу жылы
(жеке, топтық, ұжымдық тұрғыда жұмыс жасауға)**

Тәрбиешілері: Г.Айдан, Н.Есмурзаева

2023-2024 оқу жылы

**«Айналайын» шағын орталығы «Ақкөгершін» ересек тобының
СӨЙЛЕУ ТІЛІ ЖАЛПЫ ДАМУМАҒАН БАЛАЛАРҒА АРНАЛҒАН
ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ЖОСПАР (ТӘРБИЕШІ) АРНАЙЫ ТҮЗЕУ ОҚУ ҚЫЗМЕТІ
(жеке, топтық, ұжымдық тұрғыда жұмыс жасауға)**

Мақсаты: Сөйлеу тілі жалпы дамуға балаларды ортаға икемдеу. Адамдардың сөйлеуіне қызығушылықты дамыту.

Міндеттері: Балаларды бір-бірімен қарым-қатынасқа итермелеу;

Тілдің лексико-грамматикалық құралдарын қалыптастыру;

Белсенді сөздік қорларын кеңейту.

АЙЫ	ТАҚЫРЫ БЫ	ТОБЫ/ ЖАСЫ	МАҚСАТЫ	ТҮЗЕТУШІЛІК- ДАМУШЫЛЫҚ ЖҰМЫС	ТЕХНОЛОГИЯ ЛАР ЖӘНЕ ӘДІС- ТӘСІЛДЕР	КӨРНЕКІ ЛІКТЕР	СА ҒА ТЫ	КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕ
			Логопедиялық ауытқушылықтың құрылымы мен деңгейін анықтау					
Қырк үйек	«Балабақ ша»	Ересек топ/4 жастан бастап	Тілдің лексико-грамматикалық құралдарын белсендіру. Диалогтік фразалық сөйлеуін дамыту. Мағынасы бойынша қарама-қарсы әрекеттерді ажырата алуға үйрету. Сөйлеу тілінде жай сөйлемдерді қолдана алуға үйрету. Берілген буындық құрылымдағы сөздерді айтуға үйрету.	Импрессиивті және экспрес-сивті сөйлеу-ді дамыту (енжар және белсенді сөз-дікті жүйе-лендіру және байыту). Байланысты-рып сөйлеудің түрлі бейнеле рін және оның белгілерін тани алу икемділігін, әңгімені құрастыру және қайта лап айту дағдысын қалыптастыруды дамыту.	Мәнерлеп айту, көрсету, түсіндіру, Әңгімелесу, ойын ойнату. Жеке, топтық, ұжымдық жұмыс, сұрақ-анық, толық жауап, дыбысқа еліктеу, қайталау, дауыс ыргағын өзгерте алу, тыныс алу, артикуляциял ық жаттығулар,	"Сиқырлы қалам", " Карточка-лар макеттер ,кубиктер,д идактикал ық құралдар, суретті әріптер		1.Ересектермен қарым-қатынасқа түсіп, жақсы әрекеттерді ажырата алады. 2-3 буынды сөздерді атай алады. 2.Сөз тіркестерін байланыстырып сөйлей алады. Еркелету, жақсы көру ұғымындағы сөздерді ажыратады. 3.Қарапайым артикуляциялық жаттығуларды орындай алады. Сөйлеу тілінде жай сөйлемдерді қолданады.

					көтермелеу, қолдау, мадақтау.		4.Жай және күрделі көмекші сөздерді қолданады. Сөздерді буындарға бөле алады. Ересек адамның көмегімен сөздегі дыбыстың ретін орната алады. Дыбыстарды көрсету үшін арнайы белгілерді қолданады және түсінеді. Берілген буындық құрылымдағы сөздерді атайды.
Қаза н	«Жомарт күз»		Жекеше түр мен көпше түрді ажырата алуды үйрету. Сөздердің мағынасын түсіну және ажырата алуға үйрету. Үш буынды сөздерді айтуға үйрету. Қысқа тақпақтарды жаттату. Дауысты және дауыссыз дыбыстардың дұрыс айтылуын нақтылау.			Жыл мезгілдерін е қатысты суреттер, артикуляциялық жаттығулар, карточкалар, пазл, айна,	1.Кейбір көмекші сөздердің категорияларын түсінеді. 2.Түрлі дыбыстық топтасудағы екі-үш буынды сөздерді атайды. Жеміс пен көкөніс түрлері 3.Толықтыруларды пайдаланып, сөйлем ретінде қолданады.Қарапайым артикуляциялық жаттығуды орындайды.н таниды. 4.Диалогтік қарым-қатынастың негізгі

							түрін қолданады. Берілген буындық құрылымдағы сөздерді атайды. Дауыссыз дыбыстары үйлескен екі-үш буынды сөздерді атайды. Жеке дыбыстарды ажыратады.
Қара ша	«Отбасы»	Достық сезімін ояту. Дағдыны қалыптастыру. Түрлі дыбыстық топтасудағы екі-үш буынды сөздерді айтуға үйрету.	Ауызша байланыстырып сөйлеуді дамыту (диалогтық және монологтық), ауызша коммуникацияның лексико-грамматикалық құралдарын белсендіру және қалыптастыру, ауызша коммуникацияның лексико-грамматикалық құралдарын белсендіру және қалыптастыру Артикуляциялық моторика қозғалыстарының кинестетикалық және кинетикалық негіздерін қалыптастыру	Мәнерлеп айту, көрсету, түсіндіру, Әңгімелесу, ойын ойнату. Жеке, топтық, ұжымдық жұмыс, сұрақ-анық, толық жауап, дыбысқа еліктеу, қайталау, дауыс ырғағын өзгерте алу, тыныс алу, артикуляциялық жаттығулар, көтермелеу, қолдау, мадақтау.	"Сиқырлы қалам", "Карточкалар макеттер, кубиктер, дидактикалық құралдар, суретті әріптер, отбасы мүшелері бейнеленген суреттер, интерактивті тақта, мультфильм	1. Адамдармен қарым-қатынас жасайды. Отбасы мүшелерін ажырата алады. 2.2-3 буынды сөздерді атай алады. Қарапайым артикуляциялық жаттығуды орындайды. 3.2 сөзден сөйлем құрай алады. 2-3 буынды сөздерді атай 4. Қарапайым сұрақ қоя алады; Қарапайым ақпаратпен бөлісе алады. Ерінге арналған жаттығуды орындайды. Ақырын және қатты	

Ы
Ы
Ғ
Т
Ы
Ғ
Ы
А
И
Л
Ы
Т

Толыққан-ды
дыбыс айту
дағдыла-рын
(сақтал-ған
дыбыстар ды
нақтылау, жоқ
дыбыс-тарды
шыға-ру,
бұрмаланып
айтылаты
дыбыстарды
түзетуді дамыту.

дауысты пайдалана
біледі.

Желт
оқ-
сан

«Менің
Қазақста
ным»

Балалардың белсенді сөздіктерін
байыту. Диалогтік фразалық
сөйлеуін дамыту. Мағынасы
бойынша қарама-қарсы
әрекеттерді ажырата алуға
үйрету. Сөйлеу тілінде
қарапайым жай сөйлемді қолдана
алуға үйрету. Суретті сюжет
бойынша түсіндіру және атауды
үйрету икемін бекіту.

Рәміз, Елта
ңба
бейнелен-
ген
суреттер.
Ұжыммен
бірге және
жеке
Әнұран
айтып
үйрену.
Интеракти
вті
тақтаның
көмегімен
ҚР
құндылықт
арын
көрсете
отырып
қайталату,
Суреттер,
альбом

1.Қарапайым
сұрақтарды қояды.
Қарапайым
ақпаратпен бөліседі.
2.Толықтыруларды
пайдаланып, екі-үш
буынды сөздерді
қолданады.
Қарапайым
артикуляциялық
жаттығуларды
орындайды
3.Екі-үш буынды
сөздерді айта алады.
Қысқа тақпақтарды
айта алады.
Сурет арқылы
сөздерді айта алады.
4.Мағынасы
бойынша сөздердің
орнын түсінеді.
Жай және көмекші
сөздерді қолданады.
Ересектің көмегімен
сөйлемді құрастыра

							алады; Сөздерді буындарға бөле алады. Ересек адамның көмегімен сөздегі
Қаңтар	«Алақай, қыс келді!»		Жылы киіну барысында киім түрлерімен таныстыру. Дұрыс тамақтануға толыққанды дағдыны қалыптастыру. Пайдалы және зиянды тағам түрлерімен таныстыру. Тағам түрлерін қайталату барысында фонематикалық қабылдауын қалыптастыру. Дидактикалық жаттығулар және лексикалық тақырыптар бойынша сөздік қорды кеңейту, нақтылау.	Артикуляциялық моторика қозғалыстарының кинесте-тикалық және кинетикалық негіздерін қалыптастыру. Толыққанды дыбыс айту дағдыларын (сақталған дыбыстарды нақтылау, жоқ дыбыстарды шығару, бұрмаланып айтылатын дыбыстарды түзету. Баланың ерекшелігіне қарай ашық дауысты а, э, о, ө, е, э, қысқа дауыстыы, і, и, у, ұ, ү дыбыстарын қою, ажырату. Баланың сөйлеу барысындағы дамыту керек ф, в, т, д, к, қ, г, ғ, х, с,		Дидактикалық карточкалар, қыс мезгіліне сай сурет, Дидактикалық ойындар, айна, артикуляциялық жаттығулар карточкалары, қысқа тақпақтар, "Сиқырлы қалам",	1.Қарапайым ақпаратпен бөліседі. Қарапайым сөздегі дыбыстың ретін орната алады. 2.Сөз тіркестерін, екі құрамды қарапайым тіркестерді қолданады. Мағынасы бойынша әрекеттер мен белгілерді ажырата алады. Екі-үш буынды сөздерді атайды. Қарапайым артикуляциялық жаттығуды орындайды 3.Қарапайым ақпаратпен бөліседі, артикуляциялық жаттығуларды орындайды. Түрлі дыбыстық топтасудағы екі-үш буынды сөздерді айтады. Өзі туралы, өзінің сүйікті киімдері туралы қысқа сөйлемді

				з, п, л, р, ш, ж, щ, ч т.б. дыбыстарын қою. Буын, сөзде, сөйлемде қолдануды машықтан-дыру.			пайдаланып айта алады. Қысқа тақпақтарды айта алады. Құрдастарымен қарым-қатынасқа түседі. Тағам атауларын айта алады. 4.Кейбір жай көмекші сөздердің грамматикалық категорияларын түсінеді. Түрлі дыбыстық топтасудағы үш-төрт сөздерді атай алады. Ересек адамның көмегімен
Ақпа н	«Табиғат әлемі»		Сюжетті сурет бойынша сұрақтарға жауап бере алуды дамыту. Екі сөзді және екі құрамды сөйлемдерде меңгерілген етістік формаларын қолдану. Түрлі дыбыстық топтасудағы екі-үш буынды сөздерді айтуға үйрету.			Дидактика- лық карточка- лар, қыс мезгіліне сай сурет, ди- дактикалық ойындар, үй жануарлар ы мен жабайы аңдардың суреттері т.б. түрлі – түсті қарындаш- тар мен	1.Қарапайым сөздерді құрастыра алады. Айналасындағы заттарды атай алады. 2. Жануарлар атауларын атайды. Екі құрамды сөздерді атайды. Жануарлардың дауысын ажыратады 3. Қысқа тақпақтарды айта алады. Түрлі дыбыстық топтасудағы екі-үш буынды сөздерді айтады.

						альбом	4.Жануарлар туралы карапайым сұрақтарға жауап береді. Дауысты дыбыстарды ажырата алады. Дыбыстарды сипаттай алады. Сөздегі дыбыстардың орнын анықтай алады. Берілген дыбысқа сөздерді таңдай алады. Сөздегі буындардың санын анықтай алады.
Наур ыз	«Көктем »		Суретті сюжет арқылы тақырыпқа сай суретті түсіндіру.	Қызығушылықтарын үйлестіруге бағытталған ересектер және құрбыластары-мен түрлі өмірлік жағдайлардағы вербалды және вербалды емес құралдарды дамыту. Баланың ерекшелігіне қарай ашық дауысты а,э, о, ө, е, э, қысаң дауыстыы,і,и, у, ұ, ү		Дидактикалық карточкалар, көктем мезгіліне сай сурет,Дидактикалық ойындар, айна, артикуляциялық жаттығулар карточкалары, қысқа тапқар, "Сиқырлы	1.Ересек адамдармен қарым-қатынас жасайды 2.Қарапайым артикуляциялық жаттығуларды орындайды. Сөзге фонематикалық талдау жасауға ұмтылады. 3.Айналасындағы жағдаяттар туралы сұрақтарға жауап береді 4.Сөздегі буындардың санын ажырата алады. Дыбыстарды сипаттай алады және

				дыбыстарын қою, ажырату. Баланың сөйлеу барысындағы дамыту керек ф, в, т, д, к, қ, г, ғ, х, с, з, ц, л, р, ш, ж, ш, ч т.б. дыбыстарын қою. Буын, сөзде, сөйлемде қолдануды машықтанды-ру		қалам",		ажыратады
Сәуір	«Бізді қоршаған әлем»		Екінші буынға екпінді қоя отыра екі буынды сөздерді айтуға үйрету. Үш буынды сөздерді айтуға үйрету. Дыбысталуы жағынан ұқсас сөздерді ажырату.					1. Ересек адамдармен қарым-қатынас жасайды. Қарапайым артикуляциялық жаттығуларды орындайды. 2. Айналасындағы жағдаяттар туралы ересектің көмегімен сұрақтарға жауап береді 3. Сөздегі буындардың санын ажырата алады. Дыбысталуы жағынан ұқсас сөздерді ажыратады. 4. Дыбыстарды сипаттай алады. Сөздегі дыбыстардың орнын анықтай алады. Дауысты

							дыбыстарды ажырата алады. Қарапайым акпаратпен бөліседі. Қысқа тақпақтарды айта алады және дыбыстарды сипаттай алады. Ересектің көмегімен сөздегі дыбыстардың орнын анықтай алады. Ересектің көмегімен әңгіменің жалғасын ойдан айта алады.
Мам ыр	«Жайдар-лы жаз келді!»		Қарапайым дағдыларды қалыптастыру. Тақырыпқа сай сюжетті сурет арқылы дауыссыз дыбыстары үйлескен екі-үш буынды сөздерді айтуға үйрету	Баланың ерекшелігіне қарай ашық дауысты а,э, о, ө, е, э, қысқа дауысты ы,і,и, у, ұ, ү дыбыстарын қою, ажырату. Баланың сөйлеу – барысындағы дамыту керек ф, в, т, д, к, қ, г, ғ, х, с, з, ц, л, р, ш, ж, щ, ч т.б. дыбыстарын қою. Буын, сөзде, сөйлемде қолдануды машықтандыру.		Дидактикалық карточкалар, жаз мезгіліне сай сурет, Дидактикалық ойындар, айна, артикуляциялық жаттығулар карточкалары, қысқа тақпақтар, "Сикырлы қалам",	1. Қарапайым акпаратпен бөліседі. Қарапайым сұрақтарды қояды 2. Түрлі дыбыстық топтасудағы екі-үш буынды сөздерді атайды. 3. Ересек адамдармен қарым-қатынасқа түседі. Екі-үш буынды сөздерді атайды 4. Дауыссыз дыбыстары үйлескен екі-үш буынды сөздерді атайды. Тақырыпқа сай сюжетті суреттер бойынша сөйлемдер құрастырады. Ересек адамның

								көмегімен сөздегі дыбыстың ретін орната алады.
		Ересек топ (4 жастан бастан) 2 сағат					72	

Қызылорда облысының білім басқармасының «Қазалы ауданының психологиялық-медициналық- педагогикалық консультациясы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі

Коммунальное государственное учреждение «Психолого-медико-педагогическая консультация Казалинского района» отдел образования Кызылординской области

Мекен-жайы: Әйтеке би кенті, Желтоқсан көшесі №20 үй

Адрес: Кент Айтеке би, ул Желтоқсан №20

Тел: 8(734-38) 22-6-00

ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ - МЕДИЦИНАЛЫҚ - ПЕДАГОГИКАЛЫҚ КОНСУЛЬТАЦИЯ
ҚОРЫТЫНДЫСЫ
ЗАКЛЮЧЕНИЕ
ПСИХОЛОГО-МЕДИКО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ КОНСУЛЬТАЦИИ

Мекен-жайы Қазалы ауданы, Әйтеке би кенті, II квартал №29.

Телефон 87071451897.

Берілді Орынбасарқызы Медина, 2020 ж.

Кеңестен өткені жайлы 03 күні 05 айы 2022 жылы
Был(а) консультирован(а) число месяц год

1.Қорытынды/Заключение

Көру қабілетінің бұзылысы: нашар көретін.
Жалпы сөйлеу тілі дамымауының II-III деңгейі.

2. Білім беру бағдарламасы және ерекше білім беру қажеттіліктері бойынша ұсынымдар/Рекомендации по образовательной программе и особым образовательным потребностям:

1. Шағын орталықта тәрбиелену.
2. Орталықтың логопед маманымен жұмыстану.

Қорытынды мен ұсынымдар жарамды (колданылу мерзімін көрсету) 1 жыл.

ПМПК басшысы:

З.ӘБІЛ

К.Карибаева - невропатолог-дәрігер
Ш.Туктибаева- офтальмолог-дәрігер
Л.Махамбетиярова - психолог
А.Елеусизова - дефектолог
А.Оспанова - логопед
Г.Байгабылова – тифлопедагог

**Логопедтің 2023-2024 оқу жылында «Айналайын» шағын орталығы
«Ақкөгершін» ересек тобының тәрбиеленушісі Орынбасарқызы
Мединамен атқарған жұмыстың анықтамасы.**

- ✓ 2023-2024 оқу жылында Орынбасарқызы Медина психологиялық-педагогикалық-медициналық кеңес қорытындысы бойынша Сөйлеу тілінің жалпы дамымауы II деңгейі диагнозымен тізімге алынды.
- ✓ Сөйлеу тілінің жалпы дамымауы II деңгейімен жүргізілетін түзете – дамыту жұмысының күнтізбелік жоспары жасалып, директормен бекітілді.
- ✓ Сөйлеу тіліне тереңдетілген зерттеу жүргізіп, сөйлеу картасы толтырылды.
- ✓ Анасынан оқушы туралы анамнез жиналып, әлеуметтік жағдайы зерттелді.
- ✓ Аптасына 2 рет қатысуға сабақ кестесі қойылып, уақытылы сабаққа алынып отырды.
- ✓ Сөйлеу тілін түзету мақсатында сөйлеу мүшелерінің қимыл қозғалысын жетілдіру үшін артикуляциялық жаттығулар, тыныс алу жаттығулар жүргізілді.
- ✓ Байланыстырып сөйлеу тілін дамыту үшін заттық және сюжеттік суреттер бойынша сөйлеуге ынталандырылды.
- ✓ Лексикалық тақырыптар арқылы баланың сөздік қоры молайып, қоршаған ортаны тануы арта бастады.
- ✓ Фонематикалық есту қабілетін дамыту үшін әуенді ойыншықтар, дыбысты ұстап ал, тұрмыстық шулар арқылы жұмыс жасалды.
- ✓ Дыбыстарды тану, таза айту үшін қажетті дыбыстардың кескіндемесі таныстырылып, дыбыстар қойылып, буында, сөзде, сөйлемде машықтандырылды.
- ✓ Сұранысқа сәйкес ата-аналарға және тәрбиешілерге кеңестер беріліп отырды.
- ✓ Жыл соңында оқушыдағы оң өзгеріс байқалды. Сөйлеуге ынталандырылды. Ары қарай логопедтің түзету сабағын жалғастыру керектігі туралы айтылды.

Тәрбиеші: Г.Айдан